

مفهوم احتکار و مصداق آن در ارز

www.ketab.ir

مؤلف:

حسین رحمتی

وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه	:	رحمتی، حسین، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	:	مفهوم احتکار و مصداق آن در ارز/مؤلف حسین رحمتی؛ ویراستار حمید محمدی.
مشخصات نشر	:	تهران: کهکشان علم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۲۴ ص.
شابک	:	۵۵۰۰۰۰ ریال ۲-۱۳-۷۶۷۴-۶۲۲-۹۷۸ :
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه: ص. ۱۱۸ - ۱۲۴.
موضوع	:	احتکار و محتکران (فقه)
موضوع	:	Hoarding (Islamic law)*
موضوع	:	احتکار و محتکران -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	:	Hoarding -- Law and legislation -- Iran*
موضوع	:	بازار ارز (فقه)
موضوع	:	Foreign exchange Market (Islamic law)
موضوع	:	بازار ارز -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	:	Foreign exchange Market -- Law and legislation -- Iran
موضوع	:	ارز (فقه)
موضوع	:	(Islamic law) Foreign exchange*
موضوع	:	ارز -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	:	Foreign exchange -- Law and legislation -- Iran
رده بندی کنگره	:	۵/۱۹۰BP
رده بندی دیویی	:	۳۷۲/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۶۱۰۶۰۴
وضعیت رکورد	:	فیا



انتشارات کهکشان علم

تهران، میدان انقلاب، بعد از خ ۱۲ منبری جاوید، پاساژ اندیشه، طبقه زیر همکف پ C10

۰۹۱۹۹۶۰۹۹۰۶ ۰۲۱-۶۶۹۵۵۰۰۴

مفهوم احتکار و مصداق آن در ارز

مؤلف: حسین رحمتی

ویراستار: حمید محمدی

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۲-۱۳-۷۶۷۴-۶۲۲-۹۷۸

کلیه حقوق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۳
ضرورت و اهمیت موضوع.....	۱۹
پیشینه مطالعات.....	۲۰
 فصل اول: مفاهیم و مبانی نظری.....	 ۲۵
۱-۱. معناشناسی اختکار.....	۲۸
۱-۱-۱. معنای لغوی اختکار.....	۲۸
۲-۱. معنای اصطلاحی اختکار.....	۲۹
۱-۲-۱. معنای اصطلاحی اختکار از دیدگاه فقهی.....	۲۹
۲-۲-۱. اختکار در قوانین موضوعه.....	۳۱
۳-۲-۱. اختکار در قانون.....	۳۲
۴-۲-۱. معنای اصطلاحی اختکار در اقتصاد.....	۳۳
۳-۱. احکام اختکار.....	۳۴
۱-۳-۱. اختکار از منظر آموزه‌های قرآنی.....	۳۴
۲-۳-۱. احکام فقهی اختکار از دیدگاه فقها.....	۳۶
۳-۳-۱. حکم تکلیفی اختکار.....	۳۸
۴-۱. ملاک و شرایط اختکار.....	۴۲
۵-۱. موارد اختکار.....	۴۵
۶-۱. علل و عوامل پدیده اختکار.....	۴۶
۱-۶-۱. سودجویی و منفعت طلبی.....	۴۶
۲-۶-۱. عدم مدیریت صحیح.....	۴۷
۳-۶-۱. کم رنگ شدن قبح اختکار.....	۴۸
۴-۶-۱. عدم آگاهی کسبه با مقررات.....	۴۸
۵-۶-۱. ضعف اعتقادی.....	۴۸

۴۹	۷-۱. مفهوم ارزش و اهمیت آن
۴۹	۱-۷-۱. مفهوم ارزش
۴۹	۲-۷-۱. اهمیت ارزش
۵۰	۳-۷-۱. ماهیت کارکردی ارزش در اقتصاد
۵۵	فصل دوم: آثار احتکار ارزش بر اقتصاد جامعه از دیدگاه فقهاء و حقوقدانان
۵۷	۱-۲. خرید و فروش ارزش از لحاظ فقهی
۵۸	۱-۱-۲. خرید و فروش ارزش با غرض عقلانی
۵۹	۲-۱-۲. انگیزه انجام معاملات ارزشی
۶۰	۲-۲. مبانی فقهی معاملات ارزش و کاربردهای آن
۶۰	۱-۲-۲. اصل عملی در باب معاملات
۶۱	۲-۲-۲. اثبات مقتضی و اصل صحت و لزوم قراردادهای عقلانی
۶۷	۳-۲-۲. کاربرد اصل «صحت در معاملات بازار ارزش»
۶۷	۳-۲. موانع صحت قراردادها
۷۵	۳-۲. ارزش و مصادیق احتکار از منظر فقهاء
۷۷	۱-۳-۲. حکم فروش ارزش به قیمت روز و گران تر از قیمت اولیه
۷۹	۴-۲. آثار و ویژگی‌های نظم عمومی اقتصادی نوین
۸۰	۱-۴-۲. ویژگی‌های نظم عمومی اقتصادی
۸۱	۲-۴-۲. آثار نظم عمومی اقتصادی نوین
۸۲	۵-۲. آثار و تبعات احتکار ارزش در اقتصاد
۸۲	۱-۵-۲. اختلال در نظام توزیع ثروت
۸۳	۲-۵-۲. اختلال در نظام توزیع ارزش
۸۳	۳-۵-۲. معطل کردن قدرت خرید مردم
۸۴	۴-۵-۲. تحت فشار قرار گرفتن اقشار مستضعف
۸۵	۵-۵-۲. تضعیف نظام و اسلام
۸۶	۶-۵-۲. ورشکستگی فروشندگان و تولیدکنندگان
۸۶	۶-۲. آثار احتکار فردی و اخلاقی
۸۶	۱-۶-۲. آثار فردی
۹۱	۲-۶-۲. از بین بردن عوامل اخلاقی و اقتصادی زمینه ساز احتکار ارزش

پیشگفتار

«احتکار» عبارت است از کاهش دادن یا متوقف کردن جریان توزیع ارز توسط همه یا برخی از فروشندگان بطور موقت. این اقدام فروشندگان با توجه به وضع بازار و به خصوص تقاضای تحریک شده خریداران به منظور بالا بردن قیمت و درآمد حاصل از افزایش قیمت کالا صورت می‌گیرد، که امروز ارز و احتکار آن نیز از این قاعده مستثنی نمی‌باشد. در خصوص حکم احتکار، اختلاف نظر وجود دارد و تعدادی قائل به کراهت و جمعی قائل به حرمت آن می‌باشند. در زمینه اجبار بر فروش، نوعاً همگی متفق می‌باشند. در ارتباط با تسعیر نیز، جملگی بر آنند که تسعیر صورت نمی‌پذیرد. ولی اکثر فقهاء، این شرط را اضافه کرده‌اند اگر اجحاف در ثمن از سوی محتکر صورت بپذیرد، تسعیر در مورد او انجام می‌گیرد. البته بعضی از فقهاء نیز، امر به نزول را بجای تسعیر، مد نظر قرار داده‌اند. در رابطه با موضوع احتکار، در کمیت اقوات اختلاف نظر وجود دارد. البته آنچه که در این رابطه مشهود است، اینست که احتکار در غیر طعام (اقوات) و یا در غیر موارد مذکور در روایات، هیچگونه اشکالی ندارد و ارز نیز جزء مصادیق احتکار به شمار می‌آید. به هر حال، برای حکم اولی احتکار، یک نوع حکم و برای موضوع آن نیز، یک نوع موضوع متصور می‌باشد. اهمیت این موضوع نیز، بخاطر آنست که در صورت مشخص شدن وضعیت حکم اولی احتکار در خصوص کراهت و یا حرمت احتکار در موارد منحصره، و غیر از آن بتوان با تنظیم برنامه‌های اقتصادی کشور، در جهت از بین بردن موانعی که برای به اجرا درآوردن آن حکم اولی، وجود دارد، اقدام نمود. البته در حال حاضر در خصوص حکم حکومتی احتکار ارز مبنی بر حرمت آن در اختیارات و نیازهای ضروری عامه، هیچگونه بحثی وجود ندارد. و با متخلفین، برابر قانون، برخورد می‌گردد، زیرا اقدامات احتکاری خطری جدی است، که اقتصاد کشور را تهدید می‌کند و این مطلب را می‌توان با استفاده از نمایش الگوهای رفتاری محتکر، بدست آورد. بدین ترتیب بایستی با انجام اقدامات اجرایی در خصوص براندازی محتکرین ارز و نیز از بین بردن عوامل زمینه‌ساز احتکار، بطور دقیق، از وقوع احتکار ارز جلوگیری نمود.